

Ordre de 8 de març de 1993 (DOGC núm. 1728, del 31). Convocatòria de subvencions per al finançament d'actuacions de formació ambiental. Base 5 «Criteris de selecció: [...] El benefici que pot comportar en el procés de normalització lingüística a Catalunya».

Pel que fa a l'estructura organitzativa de la Generalitat que pugui afectar la llengua, cal esmentar les disposicions següents:

Decret 134/1993, de 7 de maig (DOGC núm. 1745, del 14). Estructuració de l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions i assignació de funcions a les seves unitats. Art. 6 «*Àrea de Tractament de Textos* [...] li corresponen les funcions següents: [...] c) Proposar i aplicar els criteris lingüístics i textuals que s'hagin d'adoptar en l'edició del DOGC i de les publicacions a què fa referència el punt e). d) Representar el DOGC en les reunions de la Comissió Assessora de Llenguatge Administratiu i en altres organismes de caràcter lingüístic, per indicació de la Direcció General. e) Planificar, coordinar i fer el seguiment del procés de traducció i correcció de les publicacions que siguin encomanades a l'Entitat [...]».

Decret 152/1993, d'1 de juny (DOGC núm. 1756, de l'11), de reestructuració del Departament de la Presidència. Art. 11: «*Direcció General de Coordinació i Seguiment Sectorial* [...] té per funcions la concreció d'objectius i el disseny, el seguiment i l'avaluació de programes i d'actuacions sectorials en aquells àmbits que siguin considerats prioritaris del titular del Departament, especialment els relatius al foment de la identitat catalana [...]».

I.2. ESTAT ESPANYOL (BOE D'1 DE GENER DE 1993 A 30 DE JUNY DE 1993)

Joan Ramon SOLÉ I DURANY

Cal destacar en primer lloc el Recurs d'inconstitucionalitat 547/1993 plantejat pel Govern de la Generalitat contra diversos articles de la Llei estatal 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, esmentada en el número anterior, la referència del qual apareix en el BOE núm. 59, de 10 de març de 1993. Un dels articles impugnats és el 36.2, segon paràgraf i punt 3, que ja vam tenir ocasió de reproduir —i de blasmar— per tal com parla de la llengua dels procediments de manera lesiva per a l'ús de les llengües diferents del castellà.

Ensenyament

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 18 de gener de 1993 (BOE núm. 24, del 28). Convocatòria per a provisió de llocs de mestres itinerants dels col·legis rurals agrupats i de mestres itinerants d'educació especial. La segona de les «Normes comunes a les convocatòries» exigeix la titulació en llengua catalana que s'especifica, per a aquells concursants que sol·licitin llocs declarats com a bilingües a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Resolució de 17 de maig de 1993 (BOE núm. 133, de 4 de juny). Publica el Conveni de col·laboració subscrit entre el Ministeri d'Educació i Ciència i la Conselleria d'Educació i Ordenació Universitària de la Xunta de Galícia per a la realització d'activitats formatives de llengua gallega. Aquest conveni està destinat a facilitar l'accés dels professors que exerceixen en centres escolars de l'àmbit de gestió del Ministeri d'Educació i Ciència, als programes i les activitats que duu a terme la Comunitat Autònoma de Galícia orientats a la formació i el perfeccionament del professorat en el coneixement de la llengua, història i literatura gallegues, en el seu àmbit de gestió.

Àmbit internacional

Pel que fa a les relacions amb el Principat d'Andorra, cal esmentar els dos textos següents:

Conveni hispano-andorrà en matèria educativa, signat a Madrid l'11 de gener de 1993. En el preàmbul es parla de «la voluntat manifestada pel Consell General de les Valls que la presència a Andorra d'un ensenyament espanyol de qualitat en els nivells primari i secundari», que «sigui compatible amb la formació de tots els nens i joves del Principat en la llengua i la cultura andorrana». La segona estipulació diu que «l'ordenació acadèmica dels diferents nivells, etapes, cicles, graus i modalitats d'ensenyament s'adaptarà a la llei vigent a Espanya i inclourà continguts específics i obligatoris de Llengua Catalana, Geografia i Història del Principat d'Andorra i Cultura i institucions andorranes. Els continguts esmentats s'integraran en el currículum dels centres docents, i s'establiran de comú acord entre el Ministeri d'Educació i Ciència i les autoritats educatives del Principat d'Andorra. Els professors de la Conselleria d'Educació, Cul-

tura i Joventut del Govern d'Andorra que imparteixin l'àrea de "Llengua catalana" i els continguts de "Geografia, Història i Institucions Andorranes" en els centres docents dependents de l'Estat espanyol, hauran de posseir la titulació acadèmica requerida per la legislació espanyola». La tercera preveu exempcions per als alumnes en casos que s'han de determinar. La quarta diu que «en ser la llengua catalana l'idioma oficial del Principat d'Andorra, el Ministeri d'Educació i Ciència adoptarà les mesures que calgui per garantir l'ús de les llengües castellana i catalana com a vehicle d'aprenentatge en les diverses àrees dels diferents nivells educatius». L'estipulació dotzena preveu que «a fi d'aconseguir una efectivitat més gran en la gestió administrativa i pedagògica dels Centres als quals es refereix el Conveni present, els Serveis educatius del Govern andorrà i els del Ministeri d'Educació i Ciència d'Andorra coordinaran llurs esforços [...] en la formació del professorat en els aspectes relatius a les característiques lingüístiques i culturals específiques del Principat d'Andorra». Al final, el Conveni diu que és redactat en castellà i català. Lamentem, però, que el topònim Urgell aparegui en una forma no oficial i que alguna altra breu expressió en català contingui faltes.

Tractat d'1 de juny de 1993 (BOE núm. 155, del 30) de bon veïnatge, amistat i cooperació entre el Regne d'Espanya, la República Francesa i el Principat esmentat, fet a Madrid i París l'1 de juny i a Andorra la Vella el 3 de juny de 1993. La publicació al BOE esmentat ho és de l'aplicació provisional del Tractat, i porta data d'11 de juny. L'art. 11 diu que «el Tractat present, redactat en un exemplar únic en castellà, francès i català, essent els tres textos igualment fefaents [...]».

Cal esmentar, d'altra banda, aquestes disposicions:

Instrument de 19 de juny de 1992 (BOE núm. 136, de 8 de juny de 1993) de ratificació de les actes de la Unió Postal de les Amèriques, Espanya i Portugal —UPAEP—, adoptades en el XIV Congrés de la UPAEP a Buenos Aires el 21 de setembre de 1990. «Constitució de la Unió Postal de les Amèriques, Espanya i Portugal. [...] Art. 6 *Idioma oficial de la Unió*. L'idioma oficial de la Unió és l'Espanyol.» Reglament general de la Unió Postal de les Amèriques, Espanya i Portugal. «Capítol VII. Llengües admeses a la Unió. Art. 133. 1. Els documents de la Unió seran subministrats a les administracions en llengua Espanyola. Tanmateix, per a la correspondència de servei emesa per les administracions Postals dels Països membres la llengua dels quals no sigui l'Espanyola, podran emprar la pròpia. Excepcionalment, el Consell Consultiu i Executiu podrà autoritzar la tra-

ducció a les llengües Francesa, Anglesa i Portuguesa, de publicacions que revesteixin interès especial per a l'execució dels serveis. 2. Per a deliberacions dels Congressos, de la Conferència i del Consell, seran admesos, a més de la llengua Espanyola, el francès [aquest amb minúscula], l'Anglès i el Portuguès. Queda a criteri dels organitzadors de la reunió i de la Secretaria General l'elecció del sistema de traducció que calgui fer servir. 3. Les despeses que demani el servei d'interpretació correran per compte dels Països que sol·licitin aqueix servei, llevat que es tracti de Països inclosos en la darrera categoria contributiva.»

Resolució de 26 de gener de 1993 (BOE núm. 35, de 10 de febrer). Sobre aplicació de l'art. 32 del Decret 801/1972, relatiu a l'ordenació de l'activitat de l'Administració de l'Estat en matèria de tractats internacionals. Punt B. Dret Humanitari. Protocol addicional 1. Reglament intern de la Comissió Internacional Humanitària d'Enquesta. Part II. Capítol I. Regla 13. Idiomes. «Els idiomes oficials i de treball de la Comissió seran el francès i l'anglès.»

Cultura

En aquest àmbit cal esmentar la Resolució de 4 de març de 1993 (BOE núm. 68, del 20). Regula la concessió del Premi Nacional de Literatura en les modalitats de poesia, narrativa, assaig i teatre, corresponents a 1993. Segons el punt segon, a les tres primeres modalitats esmentades, hi poden optar les obres escrites en qualsevol llengua espanyola, i a la modalitat de teatre, hi poden optar les obres teatrals editades o representades en qualsevol llengua espanyola. Segons el punt tercer, apartat dos, els vocals del jurat seran designats tenint en consideració, entre altres aspectes, els seus coneixements per valorar les obres editades o representades en les diferents llengües espanyoles. En termes semblants s'expressen les resolucions de la mateixa data i BOE, per les quals es regula la concessió del Premi Nacional de Literatura Infantil i Juvenil, el Premi Nacional d'Història d'Espanya i el Premi Nacional de les Lletres Espanyoles, tots ells corresponents a 1993.

Ensenyament i universitats

En aquest àmbit cal remarcar determinades actituds —que comentem en les disposicions oportunes— del Ministeri d'Educació i Ciència, les

quals, injustificadament contràries a la llengua catalana, i per tant tan inconstitucionals com les que trobem en altres apartats d'aquestes cròniques, potser són una mica més preocupants pel fet que contrasten amb la denominació del Ministeri. Així, en l'ensenyament no universitari, cal esmentar les disposicions següents:

Resolució de 29 de desembre de 1992 (BOE núm. 25, de 29 de gener de 1993). Regula el currículum de les matèries optatives de batxillerat establertes en l'Ordre de 12 de novembre de 1992 (RLD núm. 19, pàg. 225 i 226), d'implantació anticipada del batxillerat definit per la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE; RLD núm. 17, pàg. 310 i 311). No fa referència a cap llengua espanyola. Un apartat de l'annex regula la possibilitat d'estudiar una segona llengua estrangera. Seria possible que algun centre dependent del Ministeri, fora de les Illes Balears, decidís posar com a matèria optativa l'estudi de la llengua oficial d'Andorra? És ciència ficció que els centres d'arreu de l'Estat facilitin als alumnes estudiar una llengua no estrangera que els pot interessar? No hauria de preveure expressament la normativa del Ministeri aquesta possibilitat? Per què les llengües espanyoles diferents del castellà estan tan sovint encara en una condició pitjor que les llengües pròpiament estrangeres?

Ordre de 22 de març de 1993 (BOE núm. 74, del 27). Regula provisionalment l'expedició dels certificats d'aptitud, corresponents al cicle superior del primer nivell dels ensenyaments especialitzats d'idiomes. Art. 3r. 2. «Els certificats d'aptitud obtinguts a les comunitats autònomes amb llengua diferent del castellà s'expediran amb text bilingüe en un sol document, redactat en castellà a l'esquerra i en l'altra llengua oficial de la comunitat autònoma a la dreta, en tipus de lletra de família i cos iguals. No obstant això, l'esment Joan Carles I, Rei d'Espanya, anirà redactat exclusivament en castellà.» La tradició ancestral de traduir els noms dels reis és ignorada pel Ministeri d'Educació i Ciència, amb què el rei ho esdevé més dels uns que dels altres.

Resolució de 28 de maig de 1993 (BOE núm. 135, de 8 de juny). Regula els programes de diversificació curricular en l'etapa d'educació secundària obligatòria durant el període d'implantació anticipada d'aquesta etapa. Norma 5a. 2: «Els continguts de l'àmbit lingüístic i social seran seleccionats prenent com a referència el currículum de l'àrea de "Llengua Castellana i Literatura", de l'àrea de "Ciències Socials, Geografia i Història"»

i, en el cas de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, de l'àrea de "Llengua Catalana i Literatura"».

Reial decret 806/1993, de 28 de maig (BOE núm. 149, de 23 de juny). Sobre règim de centres docents estrangers a Espanya. En el preàmbul es diu que «Igualment ha de tenir-se en compte la realitat plurilingüe i pluricultural d'Espanya, com també l'actual distribució de competències entre les diferents administracions públiques, generals de l'estat i de les comunitats autònomes [...]». En l'art. 3 es diu que «Els centres docents estrangers a Espanya, als efectes del que disposa el Reial decret present, es classifiquen de la manera següent: 1. Centres que imparteixin ensenyaments reglats de nivells equivalents als obligatoris del sistema educatiu i que, al seu torn, podran ser: a) Centres en els quals es cursin estudis d'un sistema educatiu estranger, ensenyaments de llengua i cultura espanyoles i, si s'escau, ensenyaments de les llengües pròpies de les comunitats autònomes. b) Centres en els quals es cursin exclusivament estudis d'un sistema educatiu estranger. 2. Centres que imparteixin ensenyaments reglats equivalents a nivells no obligatoris del sistema educatiu espanyol». L'art. 10.1 diu que «Els centres als quals es refereix l'apartat 1.a de l'art. 3 d'aquest Reial decret impartiran els ensenyaments del sistema educatiu estranger de què es tracti, completats per ensenyaments de llengua i cultura espanyoles i, si s'escau, de la llengua pròpia de la comunitat autònoma en la qual estiguin situats». L'art. 11 diu que «El Ministeri d'Educació i Ciència i les altres administracions educatives fixaran, d'acord amb les seves competències respectives, el currículum de la llengua i cultura espanyoles i el de les llengües pròpies de les comunitats autònomes, com també l'horari corresponent als uns i als altres ensenyaments. El currículum de cultura espanyola inclourà continguts de geografia i història i, entre ells, els propis de la comunitat autònoma respectiva». L'art. 12.3 diu que «L'avaluació dels ensenyaments de llengua i cultura espanyoles i, si s'escau, de les llengües pròpies de les comunitats autònomes, es durà a terme d'acord amb les mateixes normes aplicables a la resta dels ensenyaments que es cursin en el centre i els seus resultats es consignaran en les certificacions acadèmiques corresponents». L'art. 14.2.c exigeix que la sol·licitud de funcionament d'aquests centres vagi acompanyada, almenys, i entre altres requisits, de la «relació de professors de llengua i cultura espanyoles i, si s'escau, de la llengua pròpia de la comunitat autònoma, amb indicació de les seves titulacions respectives». Encara, l'art. 22.1, inclòs en el capítol III dels centres estrangers que imparteixen ensenyaments reglats equivalents a nivells no obligatoris del sistema educatiu espanyol, diu que l'au-

torització d'obertura i funcionament d'aquests centres es tramitarà d'acord amb el que estableix l'art. 14, «amb l'excepció del que exigeix en matèria de professorat de llengua i cultura espanyoles i llengües pròpies de les comunitats autònomes».

Pel que fa a les universitats, cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 10 de desembre de 1992 (BOE núm. 10, de 12 de gener de 1993). Regula les proves d'accés a la universitat dels alumnes que hagin cursat els ensenyaments de batxillerat previstos en la LOGSE, durant el període d'implantació anticipada d'aquests ensenyaments. Punt 7.2.a «Anàlisi d'un text, d'una extensió no major de 100 línies, de llengua espanyola i, si s'escau, de la llengua cooficial de la Comunitat Autònoma [...]. La seva durada serà d'una hora per a cadascuna de les llengües». Tal com es veu, el Ministeri d'Educació i Ciència manté la denominació extra-constitucional «llengua espanyola» fins i tot en normes no relacionades amb l'estranger, cas d'il·legalitat més freqüent, i encara que faci referència a altres llengües que suposem que també deuen considerar espanyoles. O no les hi consideren?

Ordre de 9 de juny de 1993 (BOE núm. 138, del 10). Sobre proves d'aptitud per a accés a les facultats, escoles tècniques superiors i col·legis universitaris. Segons el preàmbul, la nova regulació «simplifica el primer exercici i fon en un de sol els exàmens corresponents a comentari de text i llengua, tot assegurant la consecució dels objectius d'avaluació que tenien encomanats i mantenint-ne el pes en la qualificació final». La regulació de les proves que afecten aspectes lingüístics és la següent:

«[...]»

»Tercero. Ejercicios. Las pruebas de aptitud constarán de los siguientes ejercicios:

»1. Primer ejercicio: Versará sobre las materias comunes del programa de COU. Tendrá como objetivo apreciar la madurez y la formación general del alumno y evaluar destrezas académicas básicas, como la comprensión de conceptos, el uso del lenguaje, la capacidad para traducir, relacionar, analizar y sintetizar. Este ejercicio comprenderá las siguientes materias:

»a) Comentario de texto y lengua española. — En primer lugar, sobre la base de un texto el alumno deberá contestar diversas preguntas relacionadas con el mismo, resumir su contenido y redactar un comentario crítico según las instrucciones que figuren en el modelo de examen. En segundo lugar, se propondrá al alumno cuestiones de lengua española relacionadas con dicho

texto. La duración total de este examen conjunto será de dos horas y media. Las repuestas correspondientes al comentario de texto y a la lengua española serán calificados, por separado, de cero a diez puntos.

»En el caso de las pruebas que se celebren en las Universidades ubicadas en las Comunidades Autónomas de Cataluña, Galicia, Islas Baleares, Navarra, País Vasco y Valencia, al amparo de los Reales Decretos 3937/1982, de 29 de diciembre, y 1056/1987, de 17 de julio, 660/1988, de 24 de junio, 1713/1991, de 29 de noviembre, 955/1988, de 2 de septiembre, y 661/1988, de 24 de junio, respectivamente, la lengua propia de la Comunidad será calificada, igualmente, de cero a diez puntos. El alumno podrá realizar las tareas del comentario de texto indistintamente sobre el texto propuesto en lengua española o el propuesto en la lengua de la Comunidad.

»b) Lengua extranjera. — Sobre la base de un texto en la lengua extranjera cursada por el alumno en COU, con un máximo de 250 palabras de lenguaje común no especializado, éste deberá contestar diversas preguntas relacionadas con dicho texto. Tanto la formulación de las preguntas como las respuestas, serán efectuadas por escrito y en el mismo idioma que el texto. El alumno dispondrá de una hora para responder las cuestiones y no podrá utilizar diccionario ni ningún otro material didáctico.

[...]

Aquesta Ordre deroga les de 3 de setembre de 1987 i la de 25 de gener de 1988, ambdues ressenyades a la *Crònica* del núm. 11, pàg. 290.

Etiquetatge

Per completar la *Crònica* anterior, esmentem el Reial decret 1428/1992, de 27 de novembre (BOE núm. 292, de 5 de desembre), que dicta les disposicions d'aplicació de la Directriu del Consell de les Comunitats Europees 90/396/CEE sobre aparells de gas. El punt 1.2 de l'annex 1 diu que «Tots els aparells es posaran al mercat: [...] Proveïts de les advertències oportunes en el mateix aparell i en el seu embalatge. Tals instruccions i advertències hauran d'estar redactades en la llengua o llengües oficials de l'Estat membre de destinació».

Com ja ha estat habitual en les cròniques anteriors, cal continuar lamentant la imposició del castellà directament o per remissió al Reial decret 212/1992, de 6 de març (RLD núm. 18, pàg. 281), que fan les reglamentacions següents:

Reial decret 1408/1992, de 20 de novembre (BOE núm. 11, de 13 de gener de 1993). Aprova la Reglamentació tècnico-sanitària específica dels preparats per a lactants i preparats de continuació. Art. 6 «Etiquetatge. L'etiquetatge i la retolació dels envasos hauran de complir el que disposa la Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, aprovada per Reial decret 212/1992, de 6 de març».

Reial decret 1436/1992, de 27 de novembre (BOE núm. 11, de 13 de gener de 1993). Aprova la Reglamentació tècnico-sanitària que estableix els requisits relatius a la producció i als intercanvis intracomunitaris de carns picades, de carns en trossos de menys de 100 g i de preparats de carns destinats al consum humà directe o a la indústria, i modifica les normes tècnico-sanitàries i la Reglamentació tècnico-sanitària aprovades, respectivament, pels reials decrets 1728/1987, de 23 de desembre, i 644/1989, de 19 de maig. Annex I. Art. 19 «L'etiquetatge dels envasos [...] es regirà pel que disposa la Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris envasats, aprovada per Reial decret 212/1992, de 6 de març».

Reial decret 308/1993, de 26 de febrer (BOE núm. 76, de 30 de març). Aprova la Reglamentació tècnico-sanitària que fixa les normes aplicables a la comercialització de mol·luscs bivalves vius. Annex I. Capítol x. Marcatges de les trameses. 1. Fa una referència indirecta al Reial decret 212/1992, de 6 de març.

Reial decret 349/1993, de 5 de març (BOE núm. 94, de 20 d'abril). Modifica la Reglamentació tècnico-sanitària de lleixius aprovada pel Reial decret 3360/1983, de 30 de novembre. Art. 10. Etiquetatge, presentació i publicitat. Fa una referència indirecta al Reial decret 212/1992, de 6 de març.

Reial decret 479/1993, de 2 d'abril (BOE núm. 109, de 7 de maig). Regula els medicaments radiofàrmacs d'ús humà. Art. 9.n. «Els prospectes es redactaran, si més no, en la llengua espanyola oficial de l'Estat, i podran tenir-hi afegides redaccions en altres llengües de la Comunitat Europea, sempre que la informació inclosa en cada versió lingüística del prospecte sigui la mateixa.»

Ordre de 17 de maig de 1993 (BOE núm. 120, del 20). Estableix la normalització dels passaports fitosanitaris destinats a la circulació de determinats vegetals, i altres objectes dins la CEE, i els procediments per a llur expedició, i les condicions i procediments per a llur substitució.

Art. 3. Normalització. «El passaport fitosanitari haurà de complir les següents condicions: 1) Consistirà: —En una etiqueta acceptada per l'organisme oficial responsable, on es faran constar les dades previstes a l'annex I d'aquesta Ordre, o bé —En una etiqueta i un document d'acompanyament igualment acceptat per l'organisme oficial responsable, on es farà constar: A l'etiqueta, almenys les dades previstes als punts 1 al 5 de l'annex I, i al document d'acompanyament, les dels punts 1 al 10 del mateix annex. El document d'acompanyament podrà ser qualsevol dels usats normalment amb fins comercials. [...] 3) La informació requerida al punt 1) figurarà, preferiblement impresa, almenys en l'idioma oficial de l'Estat, i haurà de ser realitzada en escriptura indeleble».

Funció pública

Administració de l'Estat

Les convocatòries de proves selectives continuen incloent la insatisfactòria previsió que diu sempre «En compliment del que disposa l'art. 19 de la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la funció pública, a través de l'Institut Nacional d'Administració Pública, en col·laboració amb els centres de formació de funcionaris, competents en cada cas, vetllarà per la formació dels aspirants seleccionats en el domini de la llengua oficial de les comunitats autònomes en les quals obtinguin destinació, un cop nomenats funcionaris de carrera». En les cròniques anteriors hem insistit a dir que aquesta clàusula no compleix la finalitat de la disposició a la qual remet ella mateixa, ja que aquesta vol assegurar la capacitat lingüística dels aspirants. A més, tal com ja havíem detectat en cròniques anteriors, els concursos per a la provisió de llocs de treball en places de l'Administració perifèrica de l'Estat preveuen, quan la destinació és en comunitats autònomes amb llengua pròpia diferent del castellà, que el coneixement d'aquesta llengua compti com a mèrit en algunes places. Cal lamentar, però, per exemple, l'Ordre de 18 de juny de 1993 (BOE núm. 155, del 30), que convoca concurs específic per a la provisió de llocs de treball adscrits a funcionaris dels grups B, C i D a l'Organisme autònom Correus i Telègrafs, ja que no fa cap previsió de caràcter lingüístic malgrat que hi ha places per a Barcelona.

Administració de Justícia

Pel que fa al personal al servei de l'Administració de Justícia, continua el mateix règim de valoració de sis anys d'antiguitat per l'acreditació del coneixement de la llengua pròpia diferent del castellà. Així ocorre en les convocatòries següents:

Resolució de 16 de febrer de 1993 (BOE núm. 44, del 20). Anuncia concurs de trasllat per a la provisió de les places vacants de la 2a. categoria del cos de secretaris judicials. Norma 4.

Resolució de 22 de febrer de 1993 (BOE núm. 55, de 5 de març). Anuncia concurs de trasllat per a provisió de places vacants de la categoria 3a. del cos de secretaris judicials. Norma 4.

Resolució de 6 de maig de 1993 (BOE núm. 118, del 18). Anuncia concurs de trasllat per a provisió de places vacants de la 2a. categoria del cos de secretaris judicials. Norma 4.

Resolució d'11 de juny de 1993 (BOE núm. 148, del 22). Anuncia concurs de trasllat entre agents de l'Administració de Justícia per a provisió de determinades places vacants en diversos organismes judicials. Apartat 3r. (per remissió a l'article del reglament orgànic que preveu aquest mèrit).

Resolució de 22 de juny de 1993 (BOE núm. 154, del 29). Anuncia concurs de trasllat per a provisió de places vacants de la categoria 2a. del cos de secretaris judicials. Norma 5.

Resolució de 22 de juny de 1993 (BOE núm. 155, del 30). Anuncia concurs de trasllat per a provisió de places vacants de la categoria 3a. del cos de secretaris judicials.

D'altra banda, cal esmentar la Resolució de 14 de juny de 1993 (BOE núm. 143, del 16), per la qual es nomenen els aspirants que superaren les proves selectives per cobrir places laborals d'educadors, perits judicials diplomats, intèrprets traductors, perits judicials BUP i caps de manteniment pel torn lliure, amb adscripció de les seves destinacions, i ja hi figuren intèrprets traductors dels idiomes «Català/Francès, Català/Anglès, Francès/Valencià». De moment, no hi ha places de traductor català/valencià o castellà/andalús, però la impossibilitat que n'hi hagi també hauria d'impossibilitar les diferents denominacions que ja trobem (català-valencià), les quals poden crear situacions kafkianes com les que insinuem.

Administració local

Pel que fa a aquest àmbit, cal destacar la Llei 10/1993, de 21 d'abril (BOE núm. 96, de l'endemà), de modificació del règim de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal. Aquesta Llei consolida la possibilitat de requerir el coneixement de la llengua pròpia diferent del castellà als funcionaris amb habilitació de caràcter estatal, tal com ja s'havia regulat en el marc inadequat de la disposició addicional vuitena de la Llei 31/1991, de 30 de desembre, ressenyada en la RLD núm. 18, pàg. 288 i 289. A l'igual d'aquesta Llei, la que ara referenciem modifica l'art. 99 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local, «que resulta de la modificació d'aquesta Llei per la disposició addicional vuitena de la Llei 31/1991» suara esmentada. En el núm. 18, pàg. 289, observàvem que «L'aprofitament de la Llei de pressupostos de l'Estat per introduir aquesta modificació en la Llei reguladora de les bases de règim local és un fet criticable des del punt de vista de la tècnica legislativa, ja que fa passar desapercebuda aquesta norma. Pot ser, però, que això hagi obeït a una voluntat política deliberada». En definitiva, la Llei 10/1993 de fet consolida, mitjançant la forma més depurada tècnicament consistent en una norma específica, allò que es va fer matusserament mitjançant la Llei de pressupostos esmentada. Fins i tot la darrera introdueix una petita millora sobre aquesta, que ressaltem en cursiva: «Les corporacions locals inclouran en les bases del concurs *els mèrits específics que puguin establir, com també* el coneixement de la llengua oficial pròpia de les seves corresponents comunitats autònomes, en els termes previstos en la legislació autonòmica corresponent». Com dèiem en el núm. 18, «amb aquesta disposició els ajuntaments dels territoris de llengua diferent del castellà deixen de ser discriminats respecte als altres en el sentit que ara queda lliure el mateix percentatge de mèrits específics de lliure disposició, ja que no els caldrà dedicar-lo a la llengua. A més, el text de la norma permet exigir una capacitat lingüística, que no quedava garantida en ser valorada la llengua com un mèrit més. Així mateix, la norma respecta les competències autonòmiques». Ara cal afegir que el redactat actual distingeix encara millor entre els mèrits específics, dels quals les corporacions locals poden disposar lliurement, i el requisit del coneixement de la llengua pròpia. Per si encara algú podia dubtar que amb la nova Llei els coneixements lingüístics es poden establir com a requisit, tant la Llei de pressupostos com aquesta introduïen aquest concepte tres paràgrafs més avall del transcrit, en els termes següents: «El Ministeri per a les Administracions Públiques efectuarà, supletòriament, la convo-

catòria anual dels llocs de treball reservats a concurs no convocats per les corporacions locals, d'acord amb els mèrits generals i d'acord amb les comunitats autònomes respecte al requisit del coneixement de la llengua pròpia». Aquesta remissió a la normativa autonòmica obliga totes les comunitats autònomes amb llengua pròpia diferent del castellà a regular aquest requisit. El desplegament reglamentari estatal, no obstant, ha estat conseqüent amb la Llei que comentem. Així, el Reial decret 731/1993, de 14 de maig (BOE núm. 136, de 8 de juny), sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, preveu «el coneixement de la llengua pròpia, en els termes previstos en la respectiva legislació autonòmica», en l'art. 13, regulador de les bases de la convocatòria dels concursos ordinaris, en l'art. 20, regulador de la resolució del concurs, i en el 25, regulador del procediment del concurs unitari.

L'existència d'aquesta normativa s'ha de valorar de manera satisfactòria, i acaba de desfer l'argument metajurídic que deia que no es pot exigir coneixements de la llengua pròpia diferent del castellà als funcionaris estatals. La inutilitat d'aquest argument ja quedà demostrada en el cas dels mestres, i esperem que la nova Llei obri el camí a l'exigència del coneixement de la llengua oficial pròpia al personal docent de les universitats, i a la resta de funcionaris de l'Estat, admetent a efectes dialèctics que aquells ho siguin. A l'aguait dels problemes que suscita la seva vigència, la Llei 10 pot plantejar algunes qüestions: poden les corporacions locals incloure el requisit de coneixement de la llengua oficial pròpia, sense un desplegament previ per part de les institucions autonòmiques? Entenem que no cal un desplegament específic de la Llei 10/1993, si de la legislació autonòmica vigent es desprèn la possibilitat que les corporacions locals exigeixin el coneixement de la llengua oficial pròpia a llurs funcionaris. Poden les comunitats autònomes preveure l'exigència lingüística no solament en els concursos, sinó també en els procediments excepcionals de nomenament previstos en el Reial decret 731/1993? Nosaltres no sabríem veure cap impediment seriós perquè les comunitats autònomes estenguessin l'exigència del coneixement de la llengua pròpia a totes les convocatòries.

Pel que fa, encara, als funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, cal esmentar dues resolucions:

Resolució de 2 de juny de 1993 (BOE núm. 136, del 8) de l'Institut Nacional d'Administració Pública (INAP), per la qual s'aproven les bases generals i els programes a què hauran d'ajustar-se les convocatòries de proves selectives per a l'accés a les subescales d'aquests funcionaris. Cal

dir que en l'annex II, on s'aproven els programes de matèries de les tres subescales, trobem referències lingüístiques en alguns dels temes: «Annex A) Subescala de secretaria (categoria d'entrada) [...] 2. Programa de matèries per al tercer exercici. [...] 2.2 Administració local. Primera part. Tema 24 Especialitats de publicació i notificació dels actes i acords a l'Administració local. Peculiaritats del procediment local; en especial, l'ús del castellà i altres llengües oficials. [...]. Annex B) Subescala d'intervenció (tresoreria) [...] 3. Programa de matèries del tercer exercici. [...] 3.4. Administració local. Tema 14 Especialitats locals de l'acte administratiu. L'ús del castellà i altres llengües oficials. [...]».

Resolució de 8 de juny de 1993 (BOE núm. 142, del 15) de l'INAP, per la qual es convoquen proves selectives per a accés a la subescala d'intervenció-tresoreria, categoria d'entrada, de l'escala de funcionaris d'Administració local amb habilitació de caràcter estatal. «Bases 1. Normes generals 1.3.1 Accés lliure [...] Quart exercici voluntari i de mèrit: Els aspirants que hagin superat els exercicis eliminators podran sotmetre's a una prova per acreditar el coneixement d'altres llengües espanyoles, diferents del castellà, que tinguin caràcter oficial en alguna comunitat autònoma. Aquells qui ho desitgin podran també sol·licitar d'examinar-se d'idiomes estrangers. Aquest exercici consistirà a efectuar, per escrit, traduccions directes i inverses, sense diccionari, dels idiomes i/o llengües triats per l'aspirant en la seva sol·licitud. El temps màxim per a la seva realització serà d'una hora per a cada un dels idiomes i/o llengües.» Una regulació idèntica, si bé al costat de dos exercicis eliminators, es preveu per als aspirants per promoció interna. Ens agradaria, però, que l'INAP ens expliqués la diferència entre idioma i llengua, que la redacció de la convocatòria sembla distingir.

Ensenyament

En aquest àmbit cal esmentar les disposicions següents:

Ordre de 19 de febrer de 1993 (BOE núm. 48, del 25), per la qual, de conformitat amb el que estableixen la disposició transitòria 5a. de la LOGSE i el Reial decret 574/1991, de 22 d'abril (RLD núm. 17, pàg. 328), es convoquen proves selectives per ingressar en el cos de mestres. L'apartat II, regulador del sistema de selecció, preveu una «prova de coneixement de la llengua catalana i de la cultura balear [...] comuna a tots els aspirants que es presentin a la província de Balears i hagin superat el pro-

cés selectiu». A continuació preveu les excepcions a la prova, específica que aquesta «no tindrà, en cap cas, caràcter eliminatori», i en descriu les parts. «Els qui no superin aquesta prova estaran obligats a participar en els cursos de llengua catalana i cultura balear que amb aquesta finalitat convoqui el Ministeri d'Educació i Ciència, d'acord amb la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports del Govern Balear. Per poder obtenir la primera destinació definitiva en un lloc situat a les Illes Balears els mestres que hagin ingressat en el cos mitjançant proves desenvolupades a les Illes Balears hauran, en relació amb el coneixement de la llengua catalana, de posseir la titulació específica adequada o d'haver superat la prova específica indicada abans o, si de cas hi manca això, d'haver aprovat, durant un període màxim de tres anys a partir de la data de nomenament com a funcionari de carrera, el curs de coneixement de llengua catalana i cultura balear a què es refereix el paràgraf anterior». En l'apartat IV «Sollicituds», es diu que «els qui pel fet d'haver-ho sol·licitat en aquest annex VI, siguin integrats en la llista d'aspirants a interinitats de la província de Balears hauran d'acreditar, davant del director provincial del Departament, amb anterioritat a la seva incorporació, el coneixement de la llengua catalana pròpia de la Comunitat Balear». Ja hem comentat alguna vegada la referència melèvola, en aquests casos, a l'adjectiu «pròpia» utilitzat sense la coma existent a l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que tants debats aferrissats va provocar. Malgrat que l'Estatut va acabar, sortosament, publicat amb la coma (la solució més científica tant lingüísticament com jurídica), alguns funcionaris s'entesten a fer dir a les lleis orgàniques no allò que diuen sinó allò que aquests servidors públics (?) voldrien que diguessin. Aquests mateixos funcionaris hem vist que distingeixen molt bé entre català i valencià, fins que creïn, en un moment de reflexió sobre els matisos de l'eficàcia i l'eficiència administrativa, la figura del traductor entre aquestes dues llunyanes branques lingüístiques. Per completar aquesta referència, diguem que l'Ordre ministerial inclou el qüestionari de «Filologia: Llengua catalana (Illes Balears)».

Reial decret 850/1993, de 4 de juny (BOE núm. 155, del 30). Regula l'ingrés i l'adquisició d'especialitats en els cossos de funcionaris docents a què es refereix la LOGSE. Art. 16.2: «Els aspirants que no posseeixin la nacionalitat espanyola hauran d'acreditar un coneixement adequat del castellà [...]». Art. 20: «En les convocatòries que incloguin places situades en comunitats autònomes la llengua pròpia de les quals tingui caràcter oficial, quan el coneixement d'aquesta llengua constitueixi un requisit per a l'accés a les places esmentades, podran establir-se els procediments ade-

quats per a acreditar-ne el coneixement». Art. 22.2: «El Ministeri d'Educació i Ciència, un cop consultades les comunitats autònomes competents, establirà els temaris esmentats per als diferents cossos i especialitats, llevat dels corresponents a especialitats de llengües oficials de comunitats autònomes, dintre de llur àmbit territorial». Art. 26: «1. Amb caràcter previ a la realització de les proves d'aquesta fase, els aspirants que no posseeixin la nacionalitat espanyola hauran d'acreditar el coneixement del castellà mitjançant la realització d'una prova en la qual es comprovarà que posseeixen un nivell adequat de comprensió i d'expressió oral i escrita en aquesta llengua. La prova es qualificarà de "apte" o "no apte", i cal obtenir la valoració "apte" per passar a realitzar les proves restants. [...] 3. Les proves de les especialitats d'idiomes moderns en els cossos de professors d'educació secundària i de professors d'escoles oficials d'idiomes es desenvoluparan en l'idioma corresponent. Així mateix, les proves escrita i oral de l'especialitat d'idioma estranger en el cos de mestres hauran de dur-se a terme, almenys en part, en l'idioma de referència, en la forma que determinin les convocatòries».

Registres públics

Ordre del Ministeri de Justícia de 21 de gener de 1993 (BOE núm. 29, de 3 de febrer). Aprova un model de certificat de capacitat matrimonial i de celebració de matrimoni religiós. Art. 3: «Els models seran bilingües en les comunitats autònomes amb idioma oficial propi, a més del castellà».

Reial decret 733/1993, de 14 de maig (BOE núm. 142, de 15 de juny). Aprova el Reglament del Registre General de la Propietat Intel·lectual. Annex. Art. 14. Fa una breu referència idiomàtica en demanar que en els supòsits d'inscripció d'obres cinematogràfiques, entre altres requisits, es faci constar «l'idioma original de la versió definitiva». Aquest Reial decret substitueix el 1584/1991, que vam ressenyar en la *Crònica* del núm. 18, pàg. 294.

Radiotelevisió

En aquest àmbit cal esmentar el Reial decret 409/1993, de 18 de març (BOE núm. 74, del 27), pel qual s'aprova el Reglament tècnic i de prestació del servei de televisió per satèl·lit i del servei portador suport d'aquest.

Reglament: art. 4.1: «Tindrà la consideració de servei de televisió per satèl·lit d'àmbit nacional el que abasti amb prou qualitat la totalitat del territori nacional i l'emissió del qual s'efectuï en qualsevol de les llengües oficials de l'Estat espanyol, amb programació, publicitat i comercialització destinades al mercat espanyol». Art. 10: «La programació de gestió directa d'àmbit iberoamericà haurà de potenciar la cultura iberoamericana, reforçar l'ús de l'espanyol i promourà l'estrenyiment dels vincles amb la comunitat iberoamericana de nacions». Art. 27: «Les societats concessionàries del servei de televisió per satèl·lit d'abast iberoamericà hauran d'ajustar la seva producció i programació als principis següents: [...] 2n. Donar suport i reforçar l'ús de l'espanyol. [...]». Pel que fa a aquest Reial decret, i encara que no faci referències lingüístiques, cal esmentar la Resolució de 3 de maig de 1993 (BOE núm. 108, del 6), per la qual es disposa la publicació de l'Acord del Consell de Ministres de 30 d'abril de 1993, que aprova el plec de clàusules d'explotació del servei públic de televisió per satèl·lit per a l'emissió de programes amb cobertura estatal o comunitària, en gestió indirecta, fixa el nombre de concessions a adjudicar i disposa la convocatòria del corresponent concurs públic.

Toponímia

Tal com anem dient en els números anteriors, són nombroses les disposicions i les convocatòries de tota mena, aparegudes al *Butlletí Oficial de l'Estat*, que infringeixen tant la Llei estatal que oficialitza el nom català de les províncies de Girona i Lleida, publicada en el núm. 18, pàg. 295 i 296, com la resta de la normativa en matèria de toponímia. Com a anècdota diguem que només una de les múltiples disposicions on posa «Gerona» es digna a incloure la correcció per «Girona», entre les altres errades que rectifica. Es tracta de la Resolució de 22 d'abril de 1993 (BOE núm. 106, de 4 de maig), de correcció d'errades de la Resolució de 4 de març de 1993 (BOE núm. 60, d'11 de març), que estableix mesures especials de regulació de trànsit durant l'any 1993.

Traducció i interpretació

Esmentem les disposicions següents:

Resolució de 30 de novembre de 1992 (BOE núm. 36, d'11 de febrer de 1993) de la Universitat Autònoma de Barcelona. Publica el Pla d'estudis per al títol oficial de llicenciat en traducció i interpretació.

Ordre de 21 de desembre de 1992 (BOE núm. 22, de 26 de gener de 1993). Regula els ajuts a la traducció i edició en llengües estrangeres d'obres literàries o científiques d'autors espanyols, i es convoquen els corresponents a 1993. Punt 1r. «Objecte de la subvenció. [...] concessió d'ajuts econòmics a aquells editors que editin i difonguin, en qualsevol llengua estrangera, obres literàries o científiques d'autors espanyols, escrites originàriament i publicades en qualsevol de les llengües espanyoles».

Resolució de 4 de març de 1993 (BOE núm. 68, del 20). Regula la concessió del Premi Nacional de Traducció corresponent a 1993. Segon «[...] podran ser-hi seleccionats els traductors espanyols o estrangers, sigui quin sigui la llengua o les llengües utilitzades en el desenvolupament de la seva tasca, que hagin dedicat una atenció especial a la traducció d'obres espanyoles a qualsevol llengua estrangera o d'obres en llengua estrangera a qualsevol llengua espanyola».

Altres àmbits

Pel seu caràcter sorprenent, passem a reproduir el Reial decret 564/1993, de 16 d'abril (BOE núm. 97, del 23), sobre presència de la lletra «ñ» i els teclats de determinats aparells de funcionament mecànic, elèctric o electrònic que s'utilitzin per a l'escriptura:

REAL DECRETO 564/1993,
de 16 de abril, sobre presencia de la letra «ñ» y demás caracteres específicos del idioma castellano en los teclados de determinados aparatos de funcionamiento mecánico, eléctrico o electrónico que se utilicen para la escritura.

Los artículos 3 y 46 de la Constitución encomiendan a los poderes públicos que garanticen la protección y conservación de la lengua castellana como patrimonio cultural de España. A su vez, el artículo 149.2 de la norma fundamental configura como deber y atribución del Estado el servicio de la cultura.

Tales disposiciones justifican el presente Real Decreto mediante el

cual se exige la presencia de los caracteres específicos del idioma castellano en los teclados de los diversos aparatos que se utilizan para la escritura y que se ponen a disposición del público. Con ello se asegura la correcta expresión escrita de dicha lengua.

La medida contribuye, además, al mantenimiento de la identidad de la lengua oficial del Estado en con-

sonancia con los principios del Derecho comunitario que proclaman el "floreamiento de las culturas de los Estados miembros", el respeto a "la identidad nacional", así como el "desarrollo de las culturas" de los mismos, que se encuentran recogidos en el Tratado de la Unión Europea, firmado en Maastricht el 7 de febrero de 1992.

Por otra parte, la Ley 26/1984, de 19 de julio, General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios, prevé en su artículo 2, como derecho básico de los mismos, la protección de sus legítimos intereses económicos y sociales, lo que impone, asimismo, la presencia en los aparatos mencionados de los referidos caracteres.

En su virtud, a propuesta de los Ministros de Cultura y de Sanidad y Consumo, de acuerdo con el Consejo de Estado y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 16 de abril de 1993.

Aquesta disposició es publicà el dia abans que el Reial decret 560/1993, de 16 d'abril (BOE núm. 98, del 24), pel qual, per tal d'adaptar-se a la normativa europea, deroga diferents disposicions vigents en matèria de normalització i homologació, entre els quals el Reial decret 2707/1985, de 27 de desembre, que vam comentar en la *Crònica* del número 8, pàg. 216. Observem que la disposició derogada imposava les grafies específiques de totes les llengües espanyoles, i en canvi la disposició nova només en salva la «ñ».

A més d'això, cal lamentar, encara, les disposicions següents:

DISPONGO:

Artículo único

Todos los aparatos de funcionamiento mecánico, eléctrico o electrónico, que se utilicen para la escritura, grabación, impresión, retransmisión de información y transmisión de datos, y que se vendan en España, deberán incorporar la letra "ñ" y los signos de apertura de interrogación y de exclamación.

Disposición única

El presente Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el "Boletín Oficial del Estado".

Dado en Madrid a 16 de abril de 1993.

JUAN CARLOS R.

El Ministro de Relaciones con las Cortes y de la Secretaría del Gobierno,

VIRGILIO ZAPATERO GÓMEZ

Ordre de 22 de gener de 1993 (BOE núm. 34, de 9 de febrer). Convoca el Premi de Literatura en llengua castellana «Miguel de Cervantes» corresponent a 1993.

Resolució de 27 d'abril de 1993 (BOE núm. 127, de 28 de maig) de la Direcció General de l'Institut Nacional de Serveis Socials, per la qual es convoquen els Premis INSERSO 1993. A l'Annex I, la 5a. base comuna diu que «els treballs poden ser realitzats en qualsevol idioma dels utilitzats en l'àmbit de l'Estat espanyol, i se n'ha de lliurar traducció del text en castellà». A les bases específiques, dins els apartats «Ràdio» i «Televisió i vídeo», la base 1a. de tots dos diu que podran presentar-s'hi aquells programes o sèries de ràdio, o bé programes de televisió, vídeos o curtsmetratges, realitzats «en qualsevol de les llengües oficials de l'Estat espanyol sobre la problemàtica, a Espanya o països iberoamericans de parla hispana, de persones amb minusvàlua, persones grans o refugiats».

Ordre de 12 de maig de 1993 (BOE núm. 121, del 21). Estableix el certificat sanitari oficial per a l'exportació de productes alimentaris. Apartat 1r. «Les expedicions comercials de productes alimentaris que es realitzin des d'Espanya a altres països, per a les quals no n'hi hagi una regulació específica, aniran acompanyades quan calgui del "Certificat sanitari per a l'exportació de productes alimentaris" que serà expedit a petició de l'exportador, segons el model que s'acompanya a l'annex, redactat almenys en castellà i en un altre idioma usual en el comerç internacional, i imprès en un sol full.»

Ordre de 20 de maig de 1993 (BOE núm. 132, 3 de juny): aprova el model de Targeta europea d'armes de foc i la declaració de transferències d'armes de foc per armers autoritzats. Hi figuren les nou llengües de treball de la CEE, i menysté, un cop més, les llengües oficials a l'Estat espanyol.

I.3. PAÍS BASC

Iñigo LAMARCA ITURBE

Profesor asociado de Derecho constitucional

Vamos a proceder seguidamente a exponer la normativa así como las resoluciones más significativas que sobre el *euskara* han sido publicadas entre enero y junio de 1993 en el *Boletín Oficial de la Comunidad Autónoma*